

Sayı : 2024/ 1215
Konu : 2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek
İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğ Hk.

24./12/2024

ODALARA 112 NOLU GENELGE

İLGİ: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 24.12.2024 tarihli ve 32762 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan tebliğ.

İlgili tebliğ ile, 2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarının, **2024 yılı için yeniden değerlendirme oranı olarak tespit edilen % 43,93 (kırk üç virgöl doksan üç) oranında artırılacağı belirtilmektedir.**

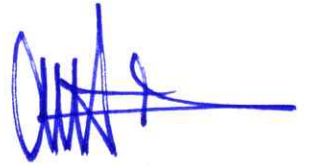
2872 sayılı Kanununun 20 nci maddesinde, kanuna aykırılık halinde uygulanacak para cezaları **01.01.2025 tarihinden itibaren Ek' te belirtilen miktarlarda uygulanacaktır..**

Tebliğ hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yürütülecektir.

Bilgilerinizi ve odanıza bağlı üyelerinize duyurulması hususunda gereğini rica ederiz.

M. Cengiz ALKIN
Genel Sekreter

Hasan ALIŞAN
Başkan

EKİ: 2025 yılında, 2872 sayılı Kanununun 20 nci maddesinde, kanuna aykırılık halinde uygulanacak para cezaları.

2025 YILINDA
2872 SAYILI ÇEVRE KANUNUNUN 20 NCİ MADDESİNDE, KANUNA AYKIRILIK
HALİNDE UYGULANACAK İDARİ PARA CEZALARI

2872 Sayılı Çevre Kanununun 20 nci Maddesi	Kanundaki Ceza Miktarı	2025 Yılında Uygulanacak Ceza Miktarı
(a) bendindeki ceza miktarı	1.250 TL 2.500 TL 1.250 TL 5.000 TL 10.000 TL	14.310 TL 28.637 TL 14.310 TL 57.279 TL 114.584 TL
(b) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL 48.000 TL 24.000 TL	668.677 TL 1.337.445 TL 668.677 TL
(c) bendindeki ceza miktarı	6.000 TL 2.000 TL 300 TL	167.045 TL 55.600 TL 8.251 TL
	Terminaler veya dolum adalarına: 60.000 TL Akaryakıt istasyonlarına: 30.000 TL Tankerlere: 3.000 TL	Terminaler veya dolum adalarına: 415.495 TL Akaryakıt istasyonlarına: 207.747 TL Tankerlere: 20.771 TL
(d) bendindeki ceza miktarı	(b) bendi için: 48.000 TL 96.000 TL 48.000 TL (c) bendi için: 12.000 TL 4.000 TL 600 TL	(b) bendi için: 1.337.445 TL 2.675.006 TL 1.337.445 TL (c) bendi için: 334.297 TL 111.361 TL 16.609 TL
	(d) bendinin ikinci paragrafındaki katı yakıtlarla ilgili olarak: 10.000 TL 15.000 TL	(d) bendinin ikinci paragrafındaki katı yakıtlarla ilgili olarak: 114.584 TL 171.881 TL
(e) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL	278.536 TL
(f) bendindeki ceza miktarı	60.000 TL	1.671.844 TL
(g) bendindeki ceza miktarı	6.000 TL	167.045 TL
(h) bendindeki ceza miktarı	400 TL 1.200 TL 4.000 TL 12.000 TL	11.035 TL 33.326 TL 111.361 TL 334.297 TL
	Groston başına*: 400 TL 100 TL 10 TL	Groston başına*: 4.583,90 TL 1.146,01 TL 114,55 TL

(i) bendinin: 2 no'lu alt bendindeki ceza miktarı	Groston başına*: 30 TL 6 TL 100 KR	Groston başına*: 835,15 TL 166,61 TL 26,44 TL
(i) bendinin: 3 no'lu alt bendindeki ceza miktarı	Groston başına*: 200 TL 40 TL 10 TL	Groston başına*: 2.291,94 TL 458,40 TL 114,55 TL
(i) bendinin: 4 no'lu alt bendindeki ceza miktarı	0-18 (dahil) Groston arası 5.000 TL 18-50 (dahil) Groston arası 10000 TL 50-100 (dahil) Groston arası 20.000 TL 100-150 (dahil) Groston arası 30.000 TL Groston başına*: 100 TL 20 TL 10 TL	0-18 (dahil) Groston arası 25.419 TL 18-50 (dahil) Groston arası 50.843 TL 50-100 (dahil) Groston arası 101.686 TL 100-150 (dahil) Groston arası 152.531 TL Groston başına*: 1.146,01 TL 229,21 TL 26,44 TL
(i) bendinin altıncı paragrafındaki ceza miktarı	24.000 TL 600 TL	668.677 TL 16.609 TL
(i) bendinin yedinci paragrafındaki ceza miktarı	100.000 TL	692.493 TL
(i) bendindeki ceza miktarı	1.000 TL	27.743 TL
(j) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL 600 TL	668.677 TL 16.609 TL
(k) bendindeki özel çevre koruma bölgelerine ilişkin ceza miktarı	20.000 TL 100.000 TL	557.212 TL 2.786.491 TL
(l) bendindeki ceza miktarı	Dekar başına*: 20 TL 100.000 TL den 300.000 TL'ye kadar Sanat yapılarına zarar vermesi veya akarsuyun akış rejimini bozması halinde: 300.000 TL Metreküp başına*: 450 TL	Dekar başına*: 556,71 TL 692.493 TL den 2.077.481 TL'ye kadar Sanat yapılarına zarar vermesi veya akarsuyun akış rejimini bozması halinde: 2.077.481 TL Metreküp başına*: 3.116,23 TL

(m) bendindeki ceza miktarı	6.000 TL 4.000 TL	167.045 TL 111.361 TL
(n) bendindeki ceza miktarı	48.000 TL 1.200 TL	1.337.445 TL 33.326 TL
(o) bendindeki ceza miktarı	12.000 TL	334.297 TL
(p) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL	668.677 TL
(r) bendindeki ceza miktarı	90.000 TL den 360.000 TL'ye kadar 300.000 TL	623.242 TL den 2.492.979 TL'ye kadar 2.077.481 TL
(s) bendindeki ceza miktarı	1.000 TL	6.923 TL
(t) bendindeki ceza miktarı	2.000.000 TL	55.731.888 TL
(u) bendindeki ceza miktarı	2.000.000 TL	55.731.888 TL
(v) bendindeki ceza miktarı	100.000 TL den 1.000.000 TL'ye kadar	2.786.491 TL'den 27.865.872 TL'ye kadar
(y) bendindeki ceza miktarı	100.000 TL den 1.000.000 TL'ye kadar	2.786.491 TL'den 27.865.872 TL'ye kadar
(aa) bendindeki ceza miktarı	Ton başına*: 100 TL	Ton başına*: 1.146,01 TL
(bb) bendinin: 1 no'lu alt bendindeki ceza miktarı	Metrekare başına*: 15,16 TL Elektronik ortamda satış yapanlara 3.000 TL den 30.000 TL'ye kadar	Metrekare başına*: 114,55 TL Elektronik ortamda satış yapanlara 20.771 TL den 207.747 TL'ye kadar
(bb) bendinin: 2 no'lu alt bendindeki ceza miktarı	15.000 TL	103.872 TL
(bb) bendinin: 3 no'lu alt bendindeki ceza miktarı	1.500 TL	10.385 TL
(cc) bendindeki ceza miktarı	20.000 TL	138.498 TL
(çç) bendindeki ceza miktarı	24.000 TL 36.000 TL	166.197 TL 249.296 TL
(dd) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL	69.249 TL
(cc) bendindeki ceza miktarı	20.000 TL Metrekare başına*: 15,16 TL Metrekare başına*: 100 TL	138.498 TL Metrekare başına*: 105,00 TL Metrekare başına*: 692,49 TL

(ff) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL 5.000 TL	69.249 TL 34.622 TL
(gg) bendindeki ceza miktarı	300.000 TL	2.077.481 TL
(ğğ) bendindeki ceza miktarı	25.000 TL 25.000 TL den 100.000 TL'ye kadar	127.107 TL 127.107 TL den 508.438 TL'ye kadar
(hh) bendindeki ceza miktarı	Groston başına*: 200 TL 25 TL 5 TL	Groston başına*: 1.016,88 TL 127,10 TL 25,43 TL
(ıı) bendindeki ceza miktarı	10.000 TL'ye kadar	50.843 TL'ye kadar

* = Bu bentlerdeki cezalar uygulanırken nihai ceza miktarı hesaplandıktan sonra kusurat kısmı dikkate alınmayacak.

ÇEVRE KANUNU^{[1][2]}

Kanun Numarası	: 2872		
Kabul Tarihi	: 9/8/1983		
Yayımlandığı Resmî Gazete	: Tarih: 11/8/1983	Sayı: 18132	
Yayımlandığı Düstur	: Tertip: 5	Cilt: 22	Sayfa: 499

İdari nitelikteki cezalar:^[24]

Madde 20 – (Değişik: 26/4/2006-5491/14 md.)

İdarî nitelikteki cezalar şunlardır:

a) (Değişik:29/11/2018-7153/5 md.)

1) Ek 4 üncü madde uyarınca, egzoz gazı emisyon ölçümü yaptırmayan motorlu taşıt sahiplerine 1.250 Türk lirası (**14.310 TL**), ancak aynı aracın yönetmeliklerle belirlenen standartlara aykırı emisyona sebep olması durumunda motorlu taşıt sahibine 2.500 Türk lirası (**28.637 TL**),

2) Taşıttın imalatında bulunan egzoz gazı emisyon kontrol sistemi olan katalitik konvertör/katalizör/dizel partikül filtresi olmadan kullanılan motorlu taşıt sahibine 1.250 Türk lirası (**14.310 TL**),

3) Egzoz Gazı Emisyon Yetki Belgesi bulunan ancak yetkilendirme sonrasında ilgili yönetmelikle düzenlenen şartları kaybettiği tespit edildiği halde ölçüme devam eden ve/veya tekniğine ve belirlenen kurallara aykırı ölçümler yapanlara 5.000 Türk lirası (**57.279 TL**),

4) Bu Kanun kapsamında yapılan düzenlemelerle öngörülen belge olmadan emisyon ölçümü yapanlara ve/veya belgelerde tahrifat yapanlara ve/veya sahte belge düzenleyenlere diğer kanunlarda yazılı yaptırımlar saklı kalmak üzere 10.000 Türk lirası (**114.584 TL**), idari para cezası verilir.

b) Hava kirliliği yönünden önemli etkileri nedeniyle kurulması ve işletilmesi yönetmelikle izne tâbi tutulan tesisleri, yetkili makamlardan izin almadan kuran ve işleten veya iznin iptal edilmesine rağmen kurmaya ve işletmeye devam eden veya bu tesislerde izin almaksızın sonradan değişiklik yapan veya yetkili makamların gerekli gördükleri değişiklikleri tanınan sürede yapmayanlara 24.000 Türk Lirası (**668.677 TL**) idarî para cezası verilir. Bu tesislerde emisyon miktarları yönetmelikle belirlenen sınırları aşıyorsa 48.000 Türk Lirası (**1.337.445 TL**) idarî para cezası verilir.

İzne tâbi tesisleri, aldıkları izin belgesinde veya yönetmeliklerde öngörülen önlemleri almadan veya yönetmeliklerde belirlenen emisyon standartlarına ve sınırlamalarına aykırı olarak işletenlere 24.000 Türk Lirası (**668.677 TL**) idarî para cezası verilir.

c) Hava kirliliği yönünden kurulması ve işletilmesi izne tâbi olmayan tesislerin işletilmesi sırasında yönetmelikle belirlenen standartlara aykırı emisyona neden olanlara 6.000 Türk Lirası (**167.045 TL**) idarî para cezası verilir.

Bu Kanunun ek 9 uncu maddesine aykırı davrananlara 2.000 Türk Lirası (**55.600 TL**) idarî para cezası verilir.

Bu bendin birinci paragrafında öngörülen fiilin konutlarla ilgili olarak işlenmesi halinde verilecek ceza toplu veya ferdî ısıtılan konutlarda her bağımsız bölüm için 300 Türk Lirasıdır (**8.251 TL**). Bu cezai sorumluluk toplu ısıtılan konutlarda yöneticiye, ferdî ısıtılan konutlarda ise konutu kullanana aittir.

(Ek paragraf:24/12/2020-7261/17 md.) Benzin ve naftanın depolanması, dolumu ve tankerlerle nakliyesine ilişkin terminaller, dolum adaları veya akaryakıt istasyonlarında kullanılan her türlü düzenek, tesis ile tankerlerden salınan uçucu organik bileşiklerin kontrolüne ilişkin Bakanlıkça belirlenen esas ve kriterlere uymayan; terminaller veya dolum adaları için 60.000 Türk lirası **(415.495 TL)**, akaryakıt istasyonları için 30.000 Türk lirası **(207.747 TL)**, tankerler için 3.000 Türk lirası **(20.771 TL)** idari para cezası verilir.

d) Hava kirliliği yönünden özel önem taşıyan bölgelerde veya kirliliğin ciddi boyutlara ulaştığı zamanlarda ve yerlerde veya kritik meteorolojik şartlarda yönetmeliklerle öngörülen önlemleri almayan, yasaklara aykırı davranan ya da mahallî çevre kurullarınca bu konuda alınan kararlara uymayanlara bu maddenin (b) ve (c) bentlerinde öngörülen cezalar bir kat artırılarak verilir.

(Değişik paragraf:29/11/2018-7153/5 md.) Katı yakıtlar için bu Kanun kapsamında yapılan düzenlemelerle öngörülen;

1) Katı yakıt özelliklerini sağlamayan yakıtları ithal eden veya satanlara; katı yakıtların depolanması, taşınması, yüklenmesi, boşaltılması veya torbalanmasına ilişkin düzenlemelere uymayanlara 10.000 Türk lirası **(114.584 TL)**,

2) Belgelerin veya izinlerin alınmaması durumunda 15.000 Türk lirası **(171.881 TL)**, idari para cezası verilir.

e) Çevresel Etki Değerlendirmesi süreci tamamlamadan inşaata başlayan ya da faaliyete geçene proje bedelinin yüzde ikisi oranında idarî para cezası verilir. Cezaya konu olan durumlarda yatırımcı faaliyet alanını eski hale getirmekle yükümlüdür.^[25]

Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde verdikleri taahhünameye aykırı davrananlara, her bir ihlal için 10.000 Türk Lirası **(278.536 TL)** idarî para cezası verilir.

f) 11 inci maddeye göre kurulması zorunlu olan atık alım, ön arıtma, arıtma veya bertaraf tesislerini kurmayanlar ile kurup da çalıştırmayanlara 60.000 Türk Lirası **(1.671.844 TL)** idarî para cezası verilir. **(Ek cümle:10/6/2022-7410/5 md.)** Boğazlar ve Susurluk Havzası dâhil Marmara Denizi Hidrolojik Havzası'nda ve bu Havza'da yer alan illerden İstanbul, Bursa ve Kocaeli illerinin tamamında bu bentteki ceza iki kat olarak uygulanır.

g) 12 nci maddede öngörülen bildirim ve bilgi verme yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere 6.000 Türk Lirası **(167.045 TL)** idarî para cezası verilir.

h) Bu Kanununun 14 üncü maddesine göre çıkarılan yönetmelikle belirlenen önlemleri veya gerekli izinleri almayan veya standartlara aykırı şekilde gürültü ve titreşime neden olanlara, konutlar için 400 Türk Lirası **(11.035 TL)**, ulaşım araçları için 1.200 Türk Lirası **(33.326 TL)**, işyerleri ve atölyeler için 4.000 Türk Lirası **(111.361 TL)**, fabrika, şantiye ve eğlence gürültüsü için 12.000 Türk Lirası **(334.297 TL)** idarî para cezası verilir.²⁵

ı) Bu Kanunda öngörülen yasaklara ve sınırlamalara aykırı olarak ülkenin egemenlik alanlarındaki denizlerde ve yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarında ve bunlarla bağlantılı sularda, tabii veya sunî göller ve baraj gölleri ile akarsularda;

1) **(Değişik:29/11/2018-7153/5 md.)** Petrol ve petrol türevleri (ham petrol, akaryakıt, sintine, slaç, slop, rafine ürün, yağlı atık vb.) tahliyesi veya deşarjı yapan tankerlerden, bin (dahil) grostona kadar olanlar için groston başına 400 Türk lirası **(4.583,90 TL)**, bin ilâ beşbin (dahil) groston arasında olanlara, bu miktar ve ilave her groston başına 100 Türk lirası **(1.146,01 TL)**, beşbin grostondan fazla olanlara ise, yukarıdaki miktarlar ve ilave her groston başına 10 Türk lirası **(114,55 TL)**,

2) Kirli balast tahliyesi yapan tankerlerden bin (dahil) gros tona kadar olanlar için gros ton başına 30 Türk Lirası (**835,15 TL**), bin ilâ beşbin (dahil) gros ton arasında olanlara bu miktar ve ilave her gros ton başına 6 Türk Lirası (**166,61 TL**), beşbin gros tondan fazla olanlara ise, yukarıdaki miktarlar ve ilave her gros ton başına 100 Kuruş (**26,44 TL**),

3) (**Değişik:29/11/2018-7153/5 md.**) Petrol türevleri (sintine, slaç, slop, akaryakıt, yağlı atık vb.) veya kirli balast tahliyesi yapan gemi ve diğer deniz vasıtalarından bin grostona kadar olanlar için groston başına 200 Türk lirası (**2.291,94 TL**), bin ilâ beşbin (dahil) groston arasında olanlara bu miktar ve ilave her groston başına 40 Türk lirası (**458,40 TL**), beşbin grostondan fazla olanlara ise, yukarıdaki miktarlar ve ilave her groston başına 10 Türk lirası (**114,55 TL**),

4) (**Değişik:29/11/2018-7153/5 md.**) (**Ek cümle:10/6/2022-7410/5 md.**) On sekiz (dâhil) grostona kadar olan tanker, gemi ve diğer deniz araçlarından kaynaklı evsel atıksuların, deterjanlı su, köpük, egzoz gazı yıkama sistemi suları vb. yıkama sularının veya katı atıkların denize boşaltılması durumunda 5.000 Türk lirası (**25.419 TL**), on sekiz ilâ elli (dâhil) groston arasında olanlara 10.000 Türk lirası (**50.843 TL**), elli ilâ yüz (dâhil) groston arasında olanlara 20.000 Türk lirası (**101.686 TL**), yüz ilâ yüz elli (dâhil) groston arasında olanlara 30.000 Türk lirası (**152.531 TL**) idarî para cezası uygulanır. Yüz elli groston ilâ bin (dahil) grostona kadar olanlar için groston başına 100 Türk lirası (**1.146,01 TL**), bin ilâ beşbin (dahil) groston arasında olanlara bu miktar ve ilave her groston başına 20 Türk lirası (**229,21 TL**), beşbin grostondan fazla olanlara ise yukarıdaki miktarlar ve ilave her groston başına 11,59 Türk lirası (**26,44 TL**),^{25[26][27]}

idarî para cezası verilir. (**Ek cümle:30/3/2023-7446/2 md.**) Ancak yüzbin grostondan büyük tanker, gemi ve diğer deniz araçları için yüzbin groston esas alınarak idarî para cezası verilir.

Tehlikeli madde ve atıkların deşarjı durumunda uygulanacak idarî para cezaları, petrol ve türevleri kategorisi esas alınarak on katı verilir.

Kirliliğin oluşmasını müteakip gemi veya deniz aracının kendi imkânları ile neden olduğu kirliliği giderdiğinin tespit edilmesi durumunda, idarî para cezası 1/3 oranında uygulanır.

Cezanın derhal ve defaten ödenmemesi veya bu hususta yeterli teminat gösterilmemesi halinde, gemiler ve götürülebilen diğer deniz vasıtaları en yakın liman yetkilisine teslim edilerek seyrüseferden ve faaliyetten men edilir. Banka teminat mektubu veya geminin bağlı olduğu kulüp sigortacısı tarafından düzenlenecek teminat mektubu teminat olarak kabul edilir.

Yabancı devlet egemenliği altındaki sularda bu devletlerin mevzuatının Türk bayraklı gemiler tarafından ihlali durumunda, ilgili devletin ceza uygulamaması ve Türkiye'nin cezalandırmasını talep etmesi durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır.

Bu bendin birinci paragrafı dışında, bu Kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan yönetmeliklere aykırı olarak ülkenin egemenlik alanındaki denizlere ve yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarına, içme ve kullanma suyu sağlama amacına yönelik olmayan sulara atık boşaltanlara, su kirliliği nedeni ile kurulması veya işletilmesi yönetmelikle izne tâbi tutulan tesisleri, yetkili makamlardan izin almadan kuran, işleten veya izni iptal edilmesine rağmen kurmaya veya işletmeye devam eden veya bu tesislerde izin almaksızın sonradan değişiklik yapan veya yetkili makamların gerekli gördükleri değişiklikleri tanınan sürede yapmayanlara 24.000 Türk Lirası (**668.677 TL**) idarî para cezası verilir. Yukarıda öngörülen fiilin konutlarla ilgili olarak işlenmesi halinde her konut ve bağımsız bölüm için

600 Türk Lirası (16.609 TL) idarî para cezası verilir. Bu cezai sorumluluk, müstakil konutlarda konutu kullanana, diğer konutlarda ise yöneticiye aittir.^[28]

(Ek paragraf:24/12/2020-7261/17 md.) Su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetleri ile ilgili olarak bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (h) bendine aykırı davrananlara 100.000 Türk lirası (692.493 TL) idari para cezası verilir.

i) Bu Kanunun ek 8 inci maddesi uyarınca yürürlüğe konulan yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlara 1.000 Türk Lirası (27.743 TL) idarî para cezası verilir.

j) Kanunda ve yönetmelikte öngörülen yasaklara veya standartlara aykırı olarak veya önlemleri almadan atıkları toprağa verenlere 24.000 Türk Lirası (668.677 TL) idarî para cezası verilir.

Bu fiilin konutlarla ilgili olarak işlenmesi halinde her konut ve bağımsız bölüm için 600 Türk Lirası (16.609 TL) idarî para cezası verilir. Bu cezai sorumluluk, müstakil konutlarda konutu kullanana, diğer konutlarda ise yöneticiye aittir.

k) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin (a) bendinde belirtilen hususlara aykırı olarak biyolojik çeşitliliği tahrip edenlere, (d) bendi uyarınca ilan edilen Özel Çevre Koruma Bölgeleri için tespit edilen koruma ve kullanma esaslarına aykırı davrananlara ve (e) bendinin ikinci paragrafı uyarınca sulak alanlar için yönetmelikle belirlenen koruma ve kullanım usûl ve esaslarına aykırı davrananlar ile (f) bendinde belirlenen esaslara ve yasaklamalara aykırı davrananlara 20.000 Türk Lirası (557.212 TL), (e) bendinin birinci paragrafına aykırı davrananlara 100.000 Türk Lirası (2.786.491 TL) idarî para cezası verilir.

l) Bu Kanunun ek 1 inci maddesinin (c) bendine aykırı olarak anız yakanlara her dekar için 20 Türk Lirası (556,71 TL) idarî para cezası verilir. Anız yakma fiilinin orman ve sulak alanlara bitişik yerler ile meskûn mahallerde işlenmesi durumunda ceza beş kat artırılır.

(Değişik paragraf:24/12/2020-7261/17 md.) Ek 1 inci maddenin (d) bendi uyarınca çıkarılan yönetmelik esaslarına aykırı olarak faaliyet gösterenlere 100.000 Türk lirasından (692.493 TL) 300.000 Türk lirasına (2.077.481 TL) kadar, bu faaliyetlerin sanat yapılarına zarar vermesi veya akarsuyun akış rejimini bozması halinde 300.000 Türk lirası (2.077.481 TL), kum, çakıl ve benzeri maddeleri alanlara ise metreküp başına 450 Türk lirası (3.116,23 TL) idari para cezası verilir.

m) Bu Kanunun ek 2 nci maddesinde öngörülen çevre yönetimi hizmeti almayanlardan; çevre yönetim birimini kurmayanlara ya da çevre danışmanlık firmalarından hizmet almayanlara 6.000 Türk Lirası (167.045 TL), çevre mühendisi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişiyi bulundurmayanlara 4.000 Türk Lirası (111.361 TL) idarî para cezası verilir.^{[29][30]}

n) Bu Kanunun 9 uncu maddesi uyarınca belirlenen koruma esaslarına aykırı olarak içme ve kullanma suyu koruma alanlarına, kaynağın kendisine ve bu kaynağı besleyen yerüstü ve yeraltı sularına, sulama ve drenaj kanallarına atık boşaltanlara 48.000 Türk Lirası (1.337.445 TL) idarî para cezası verilir.

Bu fiilin konutlarla ilgili olarak işlenmesi halinde her konut ve bağımsız bölüm için 1.200 Türk Lirası (33.326 TL) idarî para cezası verilir. Bu cezai sorumluluk, müstakil konutlarda konutu kullanana, diğer konutlarda ise yöneticiye aittir.

Bu alanlarda Kanuna ve yönetmeliklere aykırı olarak yapılan yapılar 3194 sayılı İmar Kanununda belirlenen esaslara göre yıktırılır.

o) Bu Kanunun 11 inci maddesinde öngörülen acil durum plânlarını yönetmelikle belirlenen usûl ve esaslara uygun olarak hazırlamayan ve bu plânların uygulanması için gerekli

tedbirleri almayan, ekip ve ekipmanları bulundurmamayanlar ile yerel, bölgesel ve ulusal acil durum plânlarına uymayanlara 12.000 Türk Lirası (**334.297 TL**) idarî para cezası verilir.

p) Bu Kanunun 13 üncü maddesinde öngörülen malî sorumluluk sigortasını yaptırmayanlara 24.000 (**668.677 TL**) Türk Lirası idarî para cezası verilir.

r) Bu Kanunda ve yönetmeliklerde öngörülen usûl ve esaslara, yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak atık toplayan, taşıyan, geçici ve ara depolama yapan, geri kazanan, geri dönüşüm sağlayan, tekrar kullanan veya bertaraf edenlere 90.000 Türk lirasından (**623.242 TL**) 360.000 Türk lirasına kadar (**2.492.979 TL**), ithal edenlere 300.000 Türk lirası (**2.077.481 TL**) idarî para cezası verilir.^[31]

s) Umuma açık yerlerde her ne şekilde olursa olsun çevreyi kirletenlere 1.000 Türk lirası (**6.923 TL**) idarî para cezası verilir.³¹

t) Tehlikeli atıkların her ne şekilde olursa olsun ülkeye girişini sağlayanlara ayrı ayrı 2.000.000 Türk Lirası (**55.731.888 TL**) idarî para cezası verilir.

u) Tehlikeli atıkları ilgili mercilere ön bildirimde bulunmadan ihraç eden veya transit geçişini yapanlara 2.000.000 Türk Lirası (**55.731.888 TL**) idarî para cezası verilir.

v) Bu Kanunda ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak tehlikeli atıkları toplayan, ayıran, geçici ve ara depolama yapan, geri kazanan, yeniden kullanan, taşıyan, ambalajlayan, etiketleyen, bertaraf eden ve ömrü dolan tehlikeli atık bertaraf tesislerini kurallara uygun olarak kapatmayanlara 100.000 Türk Lirasından (**2.786.491 TL**) 1.000.000 Türk Lirasına (**27.865.872 TL**) kadar idarî para cezası verilir.

y) Tehlikeli kimyasallar ve bu kimyasalları içeren eşyayı bu Kanunda ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen usûl ve esaslara, yasak ve sınırlamalara aykırı olarak üreten, işleyen, ithal ve ihraç eden, taşıyan, depolayan, kullanan, ambalajlayan, etiketleyen, satan ve satışa sunanlara, 100.000 Türk Lirasından (**2.786.491 TL**) 1.000.000 Türk Lirasına (**27.865.872 TL**) kadar idarî para cezası verilir.

z) (**Ek:29/11/2018-7153/5 md.**) Bu Kanunun ek 11 inci maddesine aykırı olarak geri kazanım katılım payını ödemediği tespit edilenlere katılım payı tutarının %20' si kadar idari para cezası olarak verilir.³¹

aa) (**Ek:29/11/2018-7153/5 md.**) Bu Kanunun ek 12 nci maddesine aykırı olarak depozito uygulanmadan yıllık piyasaya sürülen ambalaj için piyasaya sürenlere ton başına 100 Türk lirası (**1.146,01 TL**) idari para cezası verilir.

bb) (**Ek:29/11/2018-7153/5 md.**) (**Değişik:24/12/2020-7261/17 md.**) Bu Kanunda geri kazanım katılım payına tabi olan ek (1) sayılı listede yer alan ürünlere yönelik olarak;

1) Plastik poşetleri ek 13 üncü maddeye aykırı olarak ücretsiz verdiği veya Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak plastik poşet verdiği tespit edilen satış noktalarına depo alanı hariç kapalı satış alanının her metrekaresi için 15,16 Türk lirası (**114,55 TL**), elektronik ortamda satış yapanlara ise 3.000 Türk lirasından (**20.771 TL**) 30.000 Türk lirasına (**207.747 TL**) kadar,

2) Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak plastik poşetleri üretene, tedarik edene; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciye ve/veya ithalatçıya 15.000 Türk lirası (**103.872 TL**),

3) Geri kazanım katılım payına ilişkin belirlenen esaslara uymayanlara 1.500 Türk lirası (**10.385 TL**), idari para cezası verilir.

cc) (Ek:24/12/2020-7261/17 md.) 11 inci maddede belirlenen sıfır atık yönetim sistemini kurmayanlara ve/veya kurduğunu belgeleyemeyenlere 20.000 Türk lirası (138.498 TL) idari para cezası verilir.

çç) (Ek:24/12/2020-7261/17 md.) Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasaklara veya sınırlamalara aykırı olarak;

1) Sera gazı emisyonu izleme planını sunmayanlara veya süresi içerisinde güncellemeyenlere 24.000 Türk lirası (166.197 TL),

2) Doğrulanmış sera gazı emisyonu raporunu süresi içerisinde sunmayanlara 36.000 Türk lirası (249.296 TL), idari para cezası verilir.

dd) (Ek:24/12/2020-7261/17 md.) Ek 15 inci madde uyarınca yetki belgesi bulunmaksızın motor yağı değişimi yapan işletmelere altmış gün içinde yetki belgesi alınması için yazılı ihtarda bulunulur. Yazılı ihtarla rağmen yetki belgesi bulunmaksızın motor yağı değişimi yapan işletmelere 10.000 Türk lirası (69.249 TL) idari para cezası verilir.

ee) (Ek:24/12/2020-7261/17 md.) Ek 11 inci ve ek 12 nci maddelerde tanımlı depozito uygulamalarına yönelik Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak;

1) Depozitoya tabi ürünleri piyasaya sürenlere 20.000 Türk lirası (138.498 TL), satış noktaları dâhil depozitolu ürünleri kullanıcılara/tüketicilere sunanlara ise faaliyet alanının her metrekaresi için 15,16 Türk lirası (105,00 TL),

2) Depozito uygulaması toplama sistemine katılım sağlama yükümlülüğünü ve şartlarını yerine getirmeyen satış noktalarına satış alanının her metrekaresi için 100 Türk lirası (692,49 TL), idari para cezası verilir.

ff) (Ek:24/12/2020-7261/17 md.) 11 inci madde uyarınca yükümlülük getirilen üreticiler, ithalatçılar ve piyasaya sürenlerden bu yükümlülüklere uymayanlara 10.000 Türk lirası (69.249 TL), bu yükümlülüğe konu ürünlerin satışına ve dağıtımına ilişkin düzenlemelere aykırı hareket edenlere ise 5.000 Türk lirası (34.622 TL) idari para cezası verilir.

gg) (Ek:24/12/2020-7261/17 md.) Ek 14 üncü maddenin ikinci fıkrasına aykırı faaliyette bulunanlara 300.000 Türk lirası (2.077.481 TL) idari para cezası verilir.

ğğ) (Ek:10/6/2022-7410/5 md.) Liman, tersane, gemi bakım-onarım, gemi söküm, yat limanı gibi kıyı tesisi yönetimlerinin; bu Kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan yönetmeliklere aykırı olarak, kendi yönetim sahaları içerisinde meydana gelen kirliliği yetkili mercilere bildirmemesi halinde kıyı tesis yönetimlerine 25.000 Türk lirası (127.107 TL); deniz çöpleri, atıklar ve atıksuların toplanması ve yönetimine ilişkin gerekli tedbirleri almaması halinde bu yönetimlere 25.000 Türk lirasından (127.107 TL) 100.000 Türk lirasına (508.438 TL) kadar idari para cezası uygulanır. Bu bentte yer alan idari para cezaları, balıkçı barınaklarına üçte bir oranında uygulanır.

hh) (Ek:10/6/2022-7410/5 md.) Taraf olunan uluslararası sözleşmelerde ve ilgili yönetmeliklerde belirlenen kükürt oranından daha fazla kükürt içeren akaryakıtı denizcilik yakıtı olarak kullanan gemi ve diğer deniz vasıtalarından bin (dâhil) grostona kadar olanlar için groston başına 200 Türk lirası (1.016,88 TL), bin ilâ beşbin (dâhil) groston arasında olanlara bu miktar ve ilave her groston başına 25 Türk lirası (127,10 TL), beşbin grostondan fazla olanlara ise, yukarıdaki miktarlar ve ilave her groston başına 5 Türk lirası (25,43 TL) idari para cezası verilir.

ıı) (Ek:10/6/2022-7410/5 md.) Günlük 1 kilogram veya daha az tıbbi atık üreten sağlık kuruluşlarından, tıbbi atıklarını bu Kanunda ve ilgili yönetmeliklerde öngörülen yasaklara veya

sınırlamalara aykırı olarak biriktiren, sınıflandıran, depolayan, taşıyan, ambalajlayan ve bertaraf edenlere 10.000 Türk lirasına **(50.843 TL)** kadar idari para cezası verilir.

Bu maddenin (ı) bendinin (1), (2), (3) ve (4) numaralı alt bentleri ile (k), (l), (r), (s), (t), (u), (v) ve (y) bentlerinde öngörülen idarî para cezaları kurum, kuruluş ve işletmelere üç katı olarak verilir.^[32]

(Ek fıkra:10/6/2022-7410/5 md.) Bu maddede öngörülen cezalar Özel Çevre Koruma Bölgelerinde iki kat olarak uygulanır.

Bu maddede öngörülen ceza miktarlarını on katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.^[33]

Bu maddenin uygulamasında Türk Ceza Kanunu ile diğer kanunların, fiilin suç oluşturması haline ilişkin hükümleri saklıdır.